

KESKKONNAAMET

Muhu Vallavalitsus
maa@muhu.ee

Teie 13.10.2023 nr 7-6/1122

Meie 10.11.2023 nr 6-5/23/20901-2

**Seisukoht Muhu valla teemaplaneeringu
algatamise ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise algatamise vajalikkuse kohta**

Esitasite Kesklinnaametile¹ keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 lg 6 alusel seisukoha andmiseks Muhu Vallavolikogu otsuse eelnõu „Muhu valla üldplaneeringu teemaplaneeringu algatamine ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamata jätmine“ koos lisadega.

Vabariigi Valitsus algatas 18.06.2020 korraldusega nr 213 Suure väina püsiühenduse ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) koostamise, kuid Vabariigi Valitsuse 11.05.2023 korraldusega nr 129 lõpetati eriplaneeringu ja KSH koostamine. Kuigi eriplaneeringu koostamine lõpetati, jäid kehtima nii maakonnaplaneeringutes kui ka üldplaneeringutes sätestatud võimalikku püsiühendust puudutavad regulatsioonid. Kuna üldplaneeringuga on seatud piirangud võimaliku püsiühenduse trassikoridorisse jäävatele maadele, siis nende piirangute tühistamiseks on vajalik üldplaneeringu teemaplaneeringu koostamine.

Muhu Vallavolikogu soovib algatada Muhu valla üldplaneeringu Suure väina püsiühenduse trassikoridoride teemaplaneeringu koostamist. Muhu valla üldplaneeringu Suure väina püsiühenduse trassikoridoride teemaplaneeringu eesmärk on Muhu valla üldplaneeringus käsitletud transpordivõrgustiku muutmine Suure väina püsiühenduse tarbeks reserveeritud trassikoridoride osas ning ettepaneku tegemine Saare maakonnaplaneeringu muutmiseks antud küsimuses. Teemaplaneeringu planeeringuala suurus on ligikaudu 78 ha ja see hõlmab võimaliku püsiühenduse trasside tarbeks üldplaneeringus reserveeritud territooriumi Muhu vallas Kuivastu ja Võiküla külates. Kavas on loobuda konkreetsete trassikoridoride reserveerimisest. Planeerimisseaduse § 74 lg 4 kohaselt tuleb üldplaneeringu teemaplaneeringu koostamisel anda eelhindang ja kaaluda KSH-d. Tulenevalt eelnevast on Muhu Vallavalitsus koostanud üldplaneeringu teemaplaneeringu KSH eelhindangu.

Koostatud eelhindangu kohaselt ei jää planeeringuala ühelegi kaitsealale, hoiualale, püsielupaika ega kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndisse, kuid piirneb mere osas Väinamere hoiualaga², mille kaitse-eesmärgiks on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide ning II lisas märgitud liikide elupaikade kaitse, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EMÜ I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas

¹ Kiri on registreeritud Kesklinnaameti dokumendihaldussüsteemis 16.10.2023 nr 6-5/23/20901 all

² Vabariigi Valitsuse 27.07.2006 määrus nr 176 „Hoiualade kaitse alla võtmine Saare maakonnas“

nimetamata rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Väinamere hoiuala kuulub Natura 2000 võrgustikku³ Väinamere loodusalana ja Väinamere linnualana.

Märgime, et KSH eelhinnangus ja KSH algatamata jätmise otsuse eelnõus oleva kaardi kohaselt kattub planeeringuala vähesel määral Väinamere hoiuala ja Natura 2000 võrgustiku aladega. Palume kaardid ja KSH eelhinnangu tekstiosa viia omavahel kooskõlla.

Planeeringuala kattub osaliselt III kaitsekategooria liikide elupaikadega. Looduskaitseaduse § 55 lg 8 kohaselt on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. Teemaplaneeringuga ei kavandata konkreetseid arendustegevusi, vaid loobutakse varem kavandatud tegevuste elluviimisest. Teemaplaneeringu kehtestamisel toimub edasine tegevus nendel aladel piirkonna üldiste maakasutustingimuste alusel, mis on seatud kehtiva Muhu valla üldplaneeringuga. Seejuures tuleb kaitsealuste liikide elupaikades ehitustegevuse või muu tegevuse kavandamisel lähtuda looduskaitseaduses toodud kitsendustest, sh isendikaitsest.

Teemaplaneeringu ala jääb suures ulatuses roheline võrgustiku alale. Rohelise võrgustiku eesmärk ökoloogilise võrgustikuna on sidusa elurikka looduskeskkonna hoidmine, aga ka inimesele suunatud ökosüsteemiteenuste tagamine. Üldplaneeringuga on sätestatud tingimused roheline võrgustiku tugialade ja koridoride säilitamiseks ning sidususe tagamiseks, millest olulisim on roheline võrgustiku terviklikkuse ning avatuse säilitamise nõue. Koostatava teemaplaneeringuga ei kavandata tegevusi roheline võrgustiku alale ning selle edasisel kasutamisel lähtutakse üldplaneeringus toodud nõuetest.

Teemaplaneeringu ala ulatub vähesel määral ka ranna ehituskeeluvööndisse, mille ulatus on 200 meetrit korduva üleujutusega ala piirist. Muhu valla üldplaneeringuga ei ole teemaplaneeringu alal ranna ehituskeeluvööndit vähendatud. Ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud (looduskaitseadus § 38 lg 3).

Teemaplaneeringuga ei kavandata täiendavaid tegevusi Väinamere hoiualale ja Natura 2000 võrgustiku aladele või nendega piirnevatele aladele ning teemaplaneeringu kehtestamisel rakenduvad piirkonnas Muhu valla üldplaneeringus toodud maakasutustingimused, mille mõju on juba piisavalt hinnatud üldplaneeringule koostatud KSH raames. **Tutvunud koostatud eelhinnanguga ja arvestades eelnevat, on Keskkonnaamet asjaomase asutusena seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju** KeHJS § 2² mõistes ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik⁴.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Elviira Vanatare 511 9817 (keskkonnakorraldus), elviira.vanatare@keskkonnaamet.ee

Meeli Kesküla 5345 4246 (looduskasutus), meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

³ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“

⁴ Seisukoht on antud Keskkonnaameti pädevusse jäävas osas